

zlata maša preč. g. župnika Jožefa Kuneja. Sledila so strahotna leta svetovne vojne z vsemi svojimi posledicami. Ko je bilo po končani vojni nekaj dobrih let, ko so se lahko prodali kmetijski pridelki, ko je imel zlasti hmelj visoko ceno, so sklenili župljani postaviti novo župnijsko cerkev. Staro cerkev, postavljeno na čast sv. Pankraciju, so podrli in v dobrem letu pozidali novo pod vodstvom g. župnika Ivana Gorišek. Strojne tovarne in livarne v Ljubljani so dobavile krasne nove zvonove, o katerih se lahko reče, da imajo čistejšo glasovno kakor so jih imeli stari, med vojno odvzeti zvonovi. Notranja cerkvena oprava je večinoma nova in lepa. Letos pa je bila v nedeljo, dne 17. julija nova sveta maša č. g. Martina Uranjek iz dobre hiše Uranjekove. Pridigoval je g. opat Peter Jurak iz Celja. Slovesnost se je obhajala kakor večinoma vse primicije na Slovenskem, z velikim zunanjim sijajem. — Vtis požara na gori Oljki je neizbrisljiv, žalost za lepo cerkvijo velika, tudi iz Ponikve se je dobro videla, najlepše pa iz Grče. Oljska gora, katere vrh leži 734 m nad morsk gladino, ta staroznana in priljubljena romarska cerkev, ki ima dva zvonika, priljubljena ne samo prebivalcem Savinjske in Šaleške doline, temveč tudi mnogih drugih slovenskih pokrajin, je pač samo ena. Srce me boli, ko mislim nazaj, ko sem te gledal iz doline, živo belečo se iznad zelenih vinogradov in gozdičev, ko sem poslušal srebrni glas tvojih zvonov. In danes! Ni več cerkvice bele, ni več srebrnodonečnih zvonov! Cerkev, biser arhitekture iz srede 18. stoletja (1757), je delo stavbenika Leonarda, zidana v bizantinskem slogu. Vsa zunanost je imela odsev notranjosti: razgibane stene so dale slutiti notranjo prostranost in dva visoka zvonika z bogato razčlenjenima strehama sta oznanjala živahnost te mojstrske tvorbe daleč okrog. Cerkevna oprava je bila dragocena. V velikem oltarju, ki je bil krasen barok z apostoli v naravni velikosti, je bila presunljiva slika: Kristus poti krvavi pot na Oljski gori. Pod cerkvijo je spodnja cerkev ali kript. Nepozabno ostane prelepo skladno zvonjenje štirih zvonov pred vojno, ubrano zvonilo, ki je bilo predmet splošnega občudovanja in pohvale. V enem stolpu so bili trije zvonovi iz zvonolivarne Samassa v Ljubljani, v drugem stolpu največji zvon, vlit v Inomostu. Cerkev je imela uro, ki se je slišala daleč okoli. Razgled je krasen. Liki srebrn trak se vije po dolini bistra Savinja, ob njej velika cesta in železnica. Okrog in okrog bele hiše, cerkve in trgi, tam proti jugovzhodu pa Celje, mesto belo in veselo. Vseh cerkva našteješ okoli 72. Kaj pohvalno se je pred leti izrazil Švicar Nemeč, ko sem mu pokazal razglednico z gore Oljke. Ogleduje jo in pravi: Schöne Kirchen hat Slowenien. Lepe cerkve so na Slovenskem. Za cerkvijo žalujejo poleg romarjev in domačih vernikov tudi mnogi izletniki, ki jim je bila Gora ena najpriljubljenejših izletniških točk. Kljub hudim časom bi vendar bila dolžnost vse Slovenije, da pomaga ohraniti in obnoviti ta biser rajske Savinjske doline. Ko pa se bo to zgodilo, naj se ne vasiljuje kak modern slog, temveč cerkev se naj prenove v prejšnjem lepem slogu po vzoru vzhodnih cerkvenih hramov!

Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor v sanjah se nam je zdelo, ko se je dne 6. tega meseca raznesla žalostna vest, da je za vedno zatisnil oči g. Franc Gerzina, posestnik v tukajšnjem trgu. Saj smo ga še na Petrovo videli v cerkvi. Ko je peljal zadnji voz sena domov, se je med potjo prehladil. Napadla ga je nato pljučnica, kateri je v štirih dneh podlegel. Bil je veliko let cerkveni ključar župne cerkve, podnačelnik

Gospa Dr. Klara Kukovec zopet ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure, Krekova ulica 18. 863

posojilnice, mnogoletni odbornik in bivši župan trške občine, katerih dolžnosti je bil koncem novembra lanskega leta razrešen. Za svoje zasluge je bil imenovan častnim občanom ter od kralja odlikovan z redom sv. Save. V izpolnjevanju svojih verskih dolžnosti ni bil omahljiv, ampak značajan, krščanski mož. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo pet gg. duhovnikov in trije gg. bogoslovci-domačini ter velika množica ljudstva. Bil je vedno zvest naročnik in čitatelj Slov. Gospodarja in drugih dobrih listov, zato je umestno, da se ga na tem mestu s temi vrsticami spomnimo. Naj v miru počival! — Težko je ponesrečil dne 15. tega meseca Anton Zdolšek, sin Franca Zdolšeka, posestnika v Podgorju. V kamnolomu, kjer izdeluje mlinske kamne, se mu je navalila na noge več meterskih stotov težka skala, ki mu je eno nogo pod kolenom večkrat zlomila, v stopalu pa zmečkala. Ker je bil sam, si ni mogel pomagati. Šele na njegovo vpitje so prihiteli drugi in ga rešili. Prepeljali so ga takoj v bolnico. Kako bo z nogo se še ne ve, ker ima velike rane.

Kalobje. Zaenkrat nimamo nič veselih novic, ampak par žalostnih. V soboto, dne 16. tega meseca popoldne je zadela našo župnijo huda nesreča. Iz pogubonosnih oblakov se je vsipala gosta toča ter pokončala velik del župnije. Ubogi ljudje; po eni strani jih stiska gospodarska kriza, po drugi pa vremenske neizgode. V torek, dne 19. tega meseca smo spremlili k večnemu počitku 24 letnega fanta Martina Zupanc iz ugledne hiše. Kruta jetika mu je izpodjedla mlado življenje. Bolezen je prenašal vdano in potrpežljivo. Upal je, da morda okreva, toda pomoči ni bilo. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Kljub velikemu delu na polju se je zbrala velika množica ljudi, da ga spremi k večnemu počitku. Ob grobu so se poslovili od njega tudi fantje cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom g. organista Kukoviča z dvema v srce segajočima žalostinkama, pri katerih je malokatero oko ostalo suho. Dragemu tovarišu kličemo: Na svidenje nad zvezdami! Žalujoci rodbini pa naše iskreno sožalje!

Šmarje pri Jelšah. Še zdaj govorijo po vasi dekaniji in po sosednih župnijah o krasno uspelem dekliskem shodu dne 17. julija pri Sv. Roku, kakor nam ga je tudi opisal zadnji »Slovenski gospodar«, »Slovenec« z dne 19. julija in zadnjeteženska »Nedelja«. Da bi se le tudi uspehi dolgo let poznali na lepem življenju naših deklet! Sveta vera bodi jim luč, materni jezik pa ključ do prave narodne omike, predvsem pa jih naj diči prava ljubezen do Matere božje — kot znak zdravega slovenskega naroda. — Blagodejnega dežeka smo danes, ko to pišem, silno potrebni. V prekrasnem dosedanjem vremenu si je vinska trta zelo opomogla in je z zdravim lepim grozdem res obložena, da že zdaj komaj drži, ko smo opravili zadnje škropljenje. Zato pa otava trpi in umira, fižol in krompir že strašno zdihujeja in ponekod že

Pri hemorodalni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abscesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

tudi pitne vode primanjkuje ter kaže zemlja vedno hujše razpokline. Drugod pa, kakor vidimo in vemo, je mokrotno zadosti. Sicer nas je zadnji četrtak obiskal pohleven dež in smo se ga silno razveselili, pa kaj, ko je že čez dobro uro odbežal. Zdelo se nam je, da se je preveč ustrašil žanjic, ki so že imele srpe naklepene in so začele spravljati zlati in posebno letos lepi pridelek. Vrnili se kmalu, ker si nam ljubi in potreben! Toda sam Bog nas varuj nesreče, kakor je 16. julija zadela del dobijanske, slivniške, šentvidske in ponkovske župnije, kjer je koruzo razcefralo, žito zmlatilo in jesenske pridelke v zemljo steptalo. Smo lani toliko trpeli, da si »nesrečonositeljice« niti imenovati ne upamo. — Fantje našega obširnega okraja so imeli te dni svoje nabore. Veliko jih je bilo, veselo so vriskali in peli, pa so se vseskozi pošteno obnašali in pred svetom pokazali, da so dostojni mladeniči — ponosni na svoj kmečki stan. Čast jim! So tudi precej »ostali«, posebno iz okoliških občin. Bodo gotovo tudi dobri varuhi domovine.

Pišecce. Veseli nabor — kriza pa taka. Tak glas gre po Pišecah, ko se je pred kratkim zopet tudi za našo faro vršil nabor. Veseli naborniki so se namreč podali z »barilecem« vina proti Brezicam, da bi se predstavili naborni komisiji. Toda ti šmentani orožniki so jim barilec — z vinom seveda — vzeli, rekoč: Po naboru boste pili! In možje postave so bili možbeseda, kar dokazuje dejstvo, da so naborniki prinesli zvečer nabornega dne prazen barilec domov. Toda sedaj šele se je začelo veselje. Naborniki so se podali k znani družini in plesali in pili in jedli, da je bilo veselje, pozno v noč in še drugi dan z malimi presledki. Zaklati so si celo prašička, da so dostojno proslavili praznik nabora. Kri je morala ta dan teči, a hvala Bogu, tekla je le prašičkova. Tako se preganja kriza, gospod urednik. Konec vsega pa je bila bolezen v žepu ter maček in omotica v glavi. Kdor zna, pač zna! — Dne 29. julija se vrši v Pišecah v gradu javna dražba vseh premočnin. Koga zanimajo stare umetnine, naj pride in jih kupi. — Saj tudi drugače trgujemo pri nas, ne samo potom javne dražbe. G. Stojan Jožef je namreč te dni kupil od Marije Varlec mlin, ki se nahaja tik župnišča. Načrte, ki jih ima g. Stojan z mlinom za bodočnost, že sedaj vsi Pišecani iskreno pozdravljamo. — Katoliško prosvetno društvo v Pišecah pa nam pripravlja veselo presenečenje. V kratkem misli društvo prirediti veseligr »Ženitev«. Igra bo nudila smeha na cente in zato že sedaj opozarjamo na njo. Natančnejše podatke o igri priobčimo pravočasno.

Vojaške zadeve.

SPREJEMNI POGOJI ZA PODČASTNIŠKO ŠOLANJE.

Da obvestimo naše čitatelje o sprejemnih pogojih, ki se zahtevajo za podoficirsko šolanje, prinašamo spodaj vzorec prošnje s citiranjem dokumentov, ki se po natečaju zahtevajo kot priloge.

Pripomnimo, da prošnje kakor tudi priloge po členu 1. točki 24. Pravilnika za izvrševanje zakona o taksah tudi v slučaju siromašnosti niso oproščene plačila takse.

Razpisane so tele šole:

I. Inženjerska podoficirska šola »kr. Petra Vel. Osvoboditelja« v Mariboru. (Šola traja dve leti; po natečaju zahtevana starost: 17 do 21 let; rok za vložitev prošnje do 15. septembra.)

II. Bolničarska podoficirska šola v Nišu. (Kakor pod I.)

III. Vazduhoplovna podoficirska šola — Novi Sad. (Šola traja dve leti; zahtevana starost 17 do 21 let; termin za prošnjo: 1. september.)

IV. Stručna podoficirska šola v Šibeniku (bivša broderska). Starost 16 do 19 let. Prošnja za to šolo po vzorcu spodaj, kot prilogo pod 5 pa se prilaga sledeče:

Dovoljenje.

Dovoljujem svojemu sinu vstopiti v stručno podoficirsko šolo in služenje pri mornarici po odredbah čl. 18. Uredbe o strokovni podoficirski šoli, to je, da po končanem šolanju ostane najmanj 60 mesecev v kadru mornarice.

1932. (Podpis očeta ali varuha.)

Mesto.

(To dovoljenje je predložiti županstvu radi overe podpisa.)

V. Artilerijska podoficirska šola v Čupriji. (Starost 17 do 21 let.) Prošnji se poleg naštetih prilog prilaga tudi obveza, ki se glasi:

Obveza.

Podpisani pristajam nadoknaditi državi vse nastale stroške v slučaju, da sin N. N. po svoji krivdi ali sam po pregledu in sprejemu v šolo to šolanje opusti.

1932. (Podpis očeta ali varuha.)

Mesto.

(Predložiti županstvu radi overe podpisa.)

VI. Vojno-muzička škola — Vršac. (Starost 14 do 16 let; šola traja štiri leta; termin za prošnjo: 1. november.)

Prošnjo po vzorcu se dopolnjuje s sledečim: »Obvezujem se po končanem šolanju služiti pri vojni godbi še dvakrat toliko, kolikor je trajal čas šolanja ter pristajam na vse pogoje, ki jih sedaj predpisuje uredba o vojni godbeni šoli kakor tudi na pogoje v slučaju eventuelne spremembe te uredbe.«

Kot prilogo poleg naštetih se za sprejem v to šolo zahteva

Obveza.

Jamčim s tem nadoknaditi vso materialno škodo, katero bi moj sin N. N. povzročil za čas šolanja po členu 13. pod d), nastale v slučaju njegovega odpusta radi slabega obnašanja pred časom, ki mu poteče obveznost služenja kakor tudi na vse pogoje, ki jih predvideva uredba o tej šoli.

1932. (Podpis očeta ali varuha.)

Mesto.

(Predložiti županstvu radi overe podpisa.)

Vzorec prošnje in dovoljenja za vstop:

Kolek 5 Din.

Komandantu podoficirske šole

y

Na podstavi razpisa te šole prosim, da se me sprejme kot gojenca, ker ustrezam vsem pogojem, predvidenim v natečaju.

Obvezujem in pristajam na vse pogoje, ki jih predpisuje »Uredba o podčastniških šolah v stalnem kadru pri glavnih rodovih vojske«.

Prošnji prilagam:

1. Domovinski list. (20 Din kolek.)
2. Krstni list. (20 Din kolek.)
3. Šolsko izpričevalo. (20 Din kolek.)
4. Nравstveno izpričevalo. (20 Din kolek.)
4. Pismeno dovoljenje staršev. (20 Din kolek in za overo podpisa 10 Din kolek.)
6. Samski list. (20 Din kolek.)

1932 leto,

mesto.

N. N.,

poklic, kraj, občina, srez, vojno okrožje in banovina.

Vojško šolanje — pogoji za sprejem. — G. J. Š. — Dovolili ste meščansko šolo, pa ne veste, v katero vojaških šol z ozirom na Vašo predizobrazbo. — Javite se s prošnjo na eno podoficirskih šol, ki jih navajamo v današnji številki »Slov. Gospodarja« z vsemi pogoji, ki se zahtevajo za sprejem. Pripomnimo, da imajo gojenci podoficirskih šol po končanem šolanju kot podnaredniki lepo plačo in da se po njihovi spretnosti in zmožnosti pozneje kot navedniki lahko prijavijo k izpitu za aktivnega podporočnika.

Pogoji za sprejem v inženjersko podoficirsko šolo. — F. P. J. — Inženjerska podoficirska šola je v Mariboru v kasarni kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Po letošnjem natečaju se sprejme le 60 mladeničev v starosti od 17. do 21. let, ki morajo dokazati, da so naši državljani (z domovnico), da so končali vsaj ljudsko šolo, da so samskega stanu in da imajo za vstop v šolo dovoljenje staršev, oziroma varuha. Prošnjo, ki jo ima pisati prosilec sam kakor tudi priloge, ki se zahtevajo po natečaju, je poslati neposredno inž. podof. šoli v Maribor vsaj do 15. septembra. Podrobna navodila glej spodaj pod »Sprejemni pogoji za podčastniško šolanje I.«

Bolničarska podoficirska šola — pogoji za sprejem. — J. F. Sv. J. — Ste potrjeni pri letošnjem naboru v vojske, pa želite v bolničarsko podof. šolo. Kam prositi. — Prošnjo za bolničarsko podoficirsko šolo, ki se nahaja v Nišu, vložite po vzorcu z vsemi prilogami, kot navedeno v tem stolpcu zgoraj pod »Podoficirske šole — natečaj za sprejem«, le v slučaju, da niste starejši od 21 let najkasneje do 15. septembra tega leta. V to šolo bo letos sprejetih le 40 gojencev; zahteva se samo osnovnošolska izobrazba. Šola traja dve leti. Po končani šoli se gojenec razporedi v razne sanitetske ustanove kot san. podnarednik.

(Dalje prihodnjič.)

Po dolgem iskanju najden zaklad.

O zakladu, kojega najdba se je v zadnjem času vendarle posrečila, smo v našem listu že parkrat poročali. V naslednjem hočemo predložiti čitateljem le najnovejše glede pod zemljo zakopane premoženja.

Malcolma Campbella, znanega angleškega sportnika pri avtomobilskih tekmah, je že nad deset let spremljalo hrepenenje: odkriti zaklad na Kokosotoku, ki se nahaja v vzhodnem Tihem Oceanu. Anglež se je zagrebal že deset let v karte ter potopisne knjige, da bi zadel na kraj, na katerem so zakopali morski roparji pred dobrimi sto leti plen tolovajskih pohodov.

Že pred 50 leti so zvedeli raziskovalci o popisu, kako in približno kje bi se naj skrival zaklad. Admiral Palliser je opremil posebno ekspedicijo, ki se je ukvarjala z odkritjem. Ob tej priliki so dognali, da so bili poprej omenjeni podatki glede skritja povsem napačni. Pozneje so celo dokazali, da so morski roparji, da bi se zavarovali napram izdajstvu lastnih tovarišev, spremenili tok potoka, ki je tekel le nekaj korakov proč od mesta, ki je prikrivalo globoko zakopane dragocenosti.

Anglež Campbell je bil vedno prepričan, da zaklad na Kokosotoku ni plod človeške domišljije in ga je cenil na

okroglih 12 milijonov funtov šterlingov. Leta 1925 se je podal na otok s posebno ekspedicijo. Neumorno je razkopaval zemljo štiri tedne. Velike preglavice mu je delalo skalovje, katerega je rušil ter odstranjeval s pomočjo dinamita. Po trudapolnem ter brezuspešnem delu ga je napadla mrzlica in moral se je vrniti v domovino brez zlata in draguljev. Po preteku nekaj mesecev je sklenil, da bo ponovno stikal za zakladom ob morskimi obali, katero je bil doslej le samo površno preril.

Odposlana je bila ponovna ekspedicija, koje vodstvo je prevzel kanadski polkovnik Leckie. Campbell bi naj obersta zamenjal nekoliko pozneje. Baš tedaj, ko bi naj bila izvršena zamena, se je vršila ob morskimi obali v Daytonu avtomobilska dirka, v kateri je šlo za svetovno slavo ali takozvani rekord. Campbell se ni mogel odločiti, da bi se odrekel dirki na račun ekspedicije. Bil je uverjen, da Kanadcu Leckiju najdba ne bo uspela in bo itak potrebna še ena nova ekspedicija.

Pa kanadskemu polkovniku se je najba res posrečila, odkril je toliko let iskane zaklade. Leckie in njegovi spremljevalci so se lotili dela z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Zaklad so našli ob bregu rečice, katero je svojčas Campbell vestno preiskal.

Oberst Leckie se je podal na pot lansko leto avgusta. Več mesecev se je pogajal z vlado republike Costarica, koje last je Kokos-otok. Slednjič se je oblast ljudovlade vendarle odločila, da je odposlala z oberstom devet vojakov, a ne kot varstveno spremstvo ekspedicije, ampak kot stražarje, ki bi naj pazili na to, da dobi Costarica v slučaju najdbe zasiguran jej delež na dragocenostih ter zlatu.

Zadeli so na zaklad pod plastjo, katero je raziskal leta 1897 poprej omenjeni admiral Palliser. Mesto najdbe je odstranjeno 10 metrov proč od kraja, kjer je imel svoj šotir Campbell leta 1925. »Leta svojega življenja bi bil rad žrtvoval,« je izjavil Campbell, ko je zvedel o odkritju, »ako bi bil lahko osebno navzoč na Kokos otoku, ko so zadeli na zlato. Cele tedne sem spal v neposredni bližini zaklada. Preiskoval sem zemljo kakor kak blaznež, sem tvegaj zdravje, mučil me je mrčes ter neznosna vročina, boril sem se z nepopisnimi težkočami — in sedaj sem moral zvedeti, da je prikrival zaklad en kvadratni meter, za katerega se nisem dovolj zmenil.«

Raznoterosti.

Kitajska se bogati z opijem. Na Kitajskem je sicer v veljavi kazenski zakon, ki določa stroge kazni za razpečevanje opija, a na ta zakon se ne polaga nikake posebne važnosti. Trgovina s tem omamnim sredstvom cvete od leta do leta bolj, tako da je zdaj osemkrat večja, kakor je bila pred desetimi leti. Ponekod se prodaja opij celo pod zaščito oblastnih organov. Domneva se, da se ga na leto pripravi za prodajo okrog 12.500 ton, od katerega dobijo militarnistični provincijalni magnati do 20 milijonov dolarjev.